

Десет години с „Пирин“

Беше през есента преди десет години. С майка ми и брат ми живеехме в Чехия вече малко повече от година. Майка ми беше обзета от силна носталгия по родината, когато случайно се запозна с Георги, днешния ръководител на „Пирин“. От дума на дума станало ясно, че Гошо се е занимавал с народни танци на младини в България, оттам остава само кратък път до идеята, защо не се съберем и ние българите в Бърно да потанцуваме нашенски хора.

Още помня каква беше реакцията ми, когато майка ми ми съобщи, че ще ходим да играем хора. „Народни танци? Мамо, ти си полудяла!“. Това наистина не е тема, която вълнува една 14-годишна тинейджърка. Закачих се, че ще отида само веднъж и то, за да угодя на мама.

Няколко часа по късно си тръгнах от исторически първата репетиция на състав „Пирин“ с танцовата стъпка на правото хора, не спрях да танцувам и докато чакахме трамвая за вкъщи. И не съм спряла до ден днешен.

Българските народни танци се превърнаха в една от най-големите ми страсти. „Пирин“ стана моето второ семейство, благодарение на него посетих много нови места и срещнах много нови приятели и любими хора. Месец след първата репетиция последва и първата публична изява на състава – на коледния концерт на националните малцинства в Бърно

в театъра на Белек Поливка. Там, дори с импровизирани носии, съставът представи няколко традиционни български хора. Следваха още концерти и изяви, постепенно се сдобихме с носии и танцови обувки. От пролетта на 2002 г. „Пирин“ се превърна в гражданско сдружение. Към края на същата година от състава се отдели една част от танцьорите, които създадоха танцовата формация „Китка“. Важно събитие ни чакаше през лятото на следващата 2003 година. „Пирин“ беше за първи път поканен да участва на най-големия и престижен фолклорен фестивал в Чехия – Стражниче. Нашето представяне имаше голям успех сред зрителите, което ни зареди с нови сили и енергия. На този международен фолклорен фестивал в Стражниче бяхме канени редовно общо три пъти в продължение на 5 години, което за нас бе огромно признание.

През есента на 2003 г. се състояха и първият танцов семинар, фолклорен концерт и забава организирани от нашето сдружение, които поставиха начало на тази дългогодишна традиция. Благодарение на тези мероприятия „Пирин“ прави красотата на българския фолклор достояние на широката чешка публика и привлича в своите редици мнозина млади хора от чешко, българско и смесено потекло, които стават запалени танцьори. За участие в концерта каним на разменни начала гости от Чехия и чужбина и по такъв начин установихме приятелски връзки с български организации, танцови състави и музиканти от Прага, Острава, Виена, Будапеща, Щутгарт, Вроцлав, България, Словакия и Швейцария. За пълното сценично въздействие на народните танци са много важни носиите. При първото представяне беше разрязана една червена завеса

Танцов състав „Пирин“

за пояси. След това издирихме няколко оригинални ризи, потури и елечи, а останалата част от носите за целия състав бе ушита от Яна Георгиева, която продължава да се грижи за тях. През следващите години постепенно разширявахме оборудването с нови носии, аксесоари и реквизити. Пристъпихме и към поръчки от България, за да подсигурим автентичния облик на състава. Следващата 2004 година се носеше в духа на големите международни фолклорни фестивали. „Пирин“ за пръв път прекрачи границата на Чехия и се представи в Словакия и Полша, където представи българското малцинство от Чехия. Също така поставихме началото на редица участия в бърненския международен фолклорен фестивал, който се съпровожда от дефиле и концерти на главния площад в Бърно и на просторния двор на новото кметство. От същата 2004 г. протичат и ежегодните лагер-школи, на които под методическите наставления и зоркото наблюдение на професионалните хореографи от България Ганка Дюлгерова, Лили Зафирова, Ирина Войнова, Емил Генев и Николай Николов разучаваме нови хореографии и традиционни хорà. По този начин се обогати репертоарът на състава със стойностни хореографии, които се посрещат от публиката с голям успех. В началото репертоарът на състава се състоеше от основните и най-популярни хорà, но в последствие се разрастна и сега в него са застъпени почти всички етнографски области – Добруджа, Северна България, Шоплука, Тракия, Пиринска Македония, Странджа. Поставихме сценични разработки на обичаите коледуване и нестинари. През лятото на 2005 г. група от „Пирин“ предприе организирано пътешествие до България. За много от чехите това беше първото посещение на страната ни. В рамките на пътуването освен многото обекти и паметници посетихме и събора за автентичен фолклор в Копривщица. Пет години по-късно през 2010 г. „Пирин“ се върна на това място вече в пълен състав и като участник в програмата. За първи път на събора се представи български състав от Чехия. Възможността да се изявим на

най-крупното и престижно фолклорно събитие в България, провеждащо се само веднъж на пет години, беше върховен момент в нашата история. Атмосферата на градчето и фестивала, подсилени от 13 000 участници и 200 000 зрители е неповторимо преживяване за цял живот. Професионалният чешки фолклорен ансамбъл „Ондраш“ ни покани да вземем участие във фестивала „F-scéna 2006“. Имаше честта да участваме в концерта при откриването на фестивала на двора на крепостта Шпилберк пред хилядна публика редом с професионалните танцьори. Бяхме във възторг. През есента на 2006 г. участвахме в пражкия концерт в „Lucerna music bar“ заедно с Елица Тодорова и Стоян Янкулов, организиран от сдружение „Възраждане“. През декември 2007 г. разширихме дейността на „Пирин“ – поканихме опитния певчески педагог Петя Букурещлиева и поставихме началото на хорово пеене. Репертоарът от народни песни разширихме след задочен семинар с Цветанка Варимезова. Пражките сцени не останаха далечни за нас. Ежегодно сме канени за участие в традиционния празник Трифон Зарезан в Прага. Танцували сме на българска фолклорна вечер в „Divadlo na Prádle“, организирана от сдружение „Възраждане“, както и на фолклорни концерти в Етнографския музей, в хотел „Corinthia Towers“, хотел „Prahа“. Дълги години обаче трябваше да чакаме за премиерата ни на централния площад в чешката столица. През 2010 г. бяхме поканени на фестивала „Прага – сърцето на народите“. С танци и песни преминахме дългото дефиле по старинните улички из стария град и участвахме в големия концерт на сцената на Staroměstské náměstí. Приятното време в края на

месец май, историческият облик на Прага и атмосферата на фестивала ни накара да се чувстваме щастливи. Това беше следващата постигната цел.

Участваме редовно в традиционните концерти на националните малцинствата в Бърно, в областта, и в цяла Чехия. Канени сме и с удоволствие показваме красивия български фолклор на сънародниците ни в Острава, Виена, Будапеща и в Словакия, Освен танците, животът на сдружение „Пирин“ е изпълнен с много срещи, празнуване на традиционни празници, екскурзии. Организирахме курс по чешки език, за да спомогнем адаптирането и интегрирането на българите дошли да работят в Бърно. Издадохме брошура „Български фолклор“ с кратка информация за историята, културата и фолклора на България заедно с текста на няколко най-популярни български народни песни. Богатата дейност на сдружението и танцовия състав са немислими без финансовата подкрепа на чешките държавни институции – Министерството на културата, Министерството на образованието, Южноморавската област и Общината на гр.Бърно, за което сме искрено благодарни.

Членовете на „Пирин“ представляват много сплотен и силен колектив. Атмосферата и средата в него са привлекателни, за което говори фактът, че от 2006 г. насам около 15 българи, компютърни специалисти, работещи във фирмата IBM избраха пътя към „Пирин“ и бяха привлечени от народните танци. Душата на състава и негов ръководител от самото начало до ден днешен е Георги Георгиев, за който може накратко да се каже, че не може да си представи живота без танците и без „Пирин“.

Тази година чествахме десет годишен юбилей от създаването на нашият състав. За тези десет години се изявихме на десетки концерти и фестивали, през „Пирин“ минаха десетки танцьори, някои от които танцуват в състава от самото начало до ден днешен. За това време в „Пирин“ отпразнувахме три сватби и раждането на шест деца. Нека и следващите десет години са толкова плодородни!

Катерина Ненкова